

Sprawozdanie z działalności
Komitetu Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie
za rok 2017

Komitet Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie powstał w 1988 roku, jego siedzibą jest Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Rynek 3. Celem Komitetu jest opieka nad zabytkami kultury żydowskiej na terenie byłej Galicji. Komitet ponadto popularyzuje wiedzę o historii i kulturze Żydów polskich, dąży do zbliżenia między Polakami/chrześcijanami i Żydami, wspiera i organizuje przedsięwzięcia badawcze i naukowe związane z kulturą i zabytkami żydowskimi w byłej Galicji a także historią i kulturą innych mniejszości zamieszkujących ten region. Członkowie Komitetu pracują społecznie i nie pobierają za swoje wysiłki wynagrodzenia.

Od marca 2017 Komitet posiada własny lokal – Biuro Komitetu – przy Placu Rybnym nr 9, tuż przy Placu Starej Synagogi gdzie znajduje się zabytkowa bima, pozostałość po zniszczonej przez Niemców Starej Synagodze.

xxx

Najważniejszym przedsięwzięciem Komitetu w 2017 r. było pozyskanie grantu na zadanie *Renowacja zabytkowego cmentarza żydowskiego w Tarnowie*, finansowanego z funduszy UE (RPMP.06.01.01-12-00152/16). Zgodnie z kosztorysem **wartość całości Projektu wynosi 2 992 685, 06 PLN (ca 880 000 USD)**. Dotacja wynosi 75% kosztów - 2 244 513,76 PLN (2 094 879,50 PLN – dotacja z UE; 49 634,26 PLN – dotacja Państwa). Pozostałe 25% kosztów projektu - 748 171,30 PLN - Komitet musi wnieść w formie wkładu własnego. Ponieważ Komitet ponosi w trakcie realizacji zadania dodatkowe koszty, które nie są uwzględnione w projekcie (np. 35 000 PLN – koszt przygotowania wniosku przez specjalistę, część kosztów utrzymania lokalu, drobne zlecenia: wykonanie tablic informacyjnych, konsultacje specjalistyczne, niespodziewane inne wydatki), **kwota niezbędna do pełnej realizacji Projektu, jaką musimy zebrać wynosi ok. 800 000 PLN (235 000 USD)**.

Umowa z Grantodawcą została podpisana w marcu, a z wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu - w sierpniu. Termin zakończenia zadania – 31 12 2018.

Jak widać, zdobycie kwoty wkładu własnego jest wielkim wyzwaniem dla Zarządu Komitetu.

W proces pozyskiwania funduszy bardzo aktywnie włączyli się nasi przyjaciele, zwłaszcza Jill Leibman, Elizabeth Szancer, Gerald Vineberg i Dan Oren. W wyniku ich działalności, m.in. na FB, **do kasy Komitetu wpłynęło w 2017 r. około 164 000 PLN** (10 296 PLN; 31 653 USD=104 454 000 PLN; 11 845 €=49 156 PLN). **Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego przekazał 271 000 PLN** (200 000 PLN w 2017 i 71 000 PLN – w 2018 – **razem ca 80 000 USD**). **Miasto Tarnów przekazało 50 000 PLN (ca 15 000 USD)**. Z inicjatywy właściciela nowej restauracji „żydowskiej” Krzysztofa Chuderskiego, w budynku dawnej łaźni żydowskiej zorganizowany został wieczór chanukowy (14 grudnia 2017), z którego dochód, po odliczeniu wydatków, wyniósł prawie 10 000 PLN. W sumie więc pozyskano w 2017 r. już około 410 000 PLN, czyli ok. 51% potrzebnej sumy na uzupełnienie realizacji kosztów Projektu. W tym największa suma – 200 000 PLN – od Ministra Kultury.

Informacje o donatorach i wysokości pozyskanych sum można śledzić na www.kirkut-tarnow.pl. Tam również zamieszczamy bieżące informacje o stanie prac na cmentarzu. Do końca roku 2017 został wykonany mur ogrodzenia na długości ok. 140 m. Planuje się wyremontować (konserwacja) 100 nagrobków. W pierwszej kolejności wyremontowano 26 nagrobków żołnierzy z I Wojny Światowej.

xxx

Niezależnie od priorytetowego zadania, renowacji cmentarza, Komitet prowadził tradycyjną działalność, na którą złożyły się następujące projekty i zadania:

1. Galicjaner Sztetl. Dni Pamięci Żydów Galicyjskich. W ramach Projektu odbyły się następujące wydarzenia:

- Spotkanie modlitewne w Lesie Buczyzna (Zbylitowska Góra) – miejsce zagłady tarnowskich Żydów,
- Marsz Pamięci – z dawnego Placu Magdeburgskiego (miejsce koncentracji i wywozu Żydów na śmierć) na Cmentarz,
- Otwarcie wystawy malarstwa Miny Nath w Galerii Szt Tyler,
- Otwarcie nowej wystawy na placu koło Bimy – *Żydzi w Tarnowie*,
- Otwarcie wystawy fotografii *Tarnowski kirkut* – Tomasza Łabuza,
- Otwarta Brama – oprowadzanie po cmentarzu żydowskim,
- Koncerty pod Bimą: - *Olga Avigail & Zespół Tango Attack*, 17 czerwca; *Kapela Brody*, 18 czerwca; *Chatskele, Chatskele*, Krakowska Opera Kameralna, 19 czerwca
- Koncerty muzyki żydowskiej w Ciężkowicach, Dębnie i Dąbrowie Tarnowskiej.

2. Prace przy innych cmentarzach.

W 2017 r. zakończono budowę nowego ogrodzenia cmentarza w Rzepienniku Strzyżewskim (koszt ok. 200 000 PLN pokryty przez Fundację Avoceynu z NY i Gemeinnutzige Gessellschaft zur Erhaltung und zum Schutz Judischer Friedhofe in Europa).

3. W 2017 r. Komitet pośredniczył przy remontach kolejnych nagrobków, zleczanych przez rodziny pochowanych na naszym cmentarzu.

4. Osoby pracujące przy projekcie *Renowacja cmentarza* odpowiadają na setki zapytań przysyłanych emailem, na FB etc. dotyczących genealogii rodzin żydowskich, własności, historii rodzinnych etc. Jest to jeden z większych problemów naszego Biura, nadmiar korespondencji, pytań, wizyt itp., który wymaga wzmocnienia naszej małej ekipy dodatkową osobą. Czynimy takie starania m. in. w Urzędzie Pracy. Na wiele pytań odpowiadają Kamila Jasiak i Kinga Smółka, którym przekazujemy część emailów.

5. Chanuka – uroczystość zapalenia trzeciej świeczki 14 grudnia, w Restauracji Stara Łażnia, z udziałem prezydenta Tarnowa Romana Ciepeli i naczelnego rabina Polski Michaela Schudricha a także pracujących w Tarnowie przy rytualnym uboju ortodoksyjnych Żydów z Izraela. Dochód z wieczoru chanukowego (wstęp płatny 200 PLN) przeznaczony został na renowację cmentarza.

Plany na rok 2018

- Kontynuacja i zakończenie remontu cmentarza.
- Galicjaner Sztetl. Termin 14 - 17 czerwca.

Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękujemy i liczymy na kolejne wpłaty na naszą działalność.

Prezes Zarządu Adam Bartosz

V-ce Prezesi Jerry Bergman, Janusz Bogacz

Renowacja cmentarza żydowskiego w Tarnowie
opcje donacji

KIRKUT-TARNOW.PL

Brama wejściowa	25.000 \$
Tabliczka na domu pogrzebowym	10.000 \$
Tabliczka przy Pomniku Centralnym	5.000 \$
Tabliczka na ławce parkowej	4.000 \$
Tabliczka podwójnej wielkości na murze cmentarza	3.000 \$
Pojedyncza tabliczka (rozmiar cegły) na murze cmentarza	1.000 \$

Fundusze Europejskie Program Regionalny

KRAKÓW REGION MAŁOPOLSKA

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

TARNÓW KOMITET OPIEKI NAD ZABYTKAMI KULTURY ŻYDOWSKIEJ